

ముమూర్ష

అర్ధరాత్రివేళ - నడివీధికి ఎడమ ప్రక్కగా పాతుకుపోయి వున్న ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి ఆనుకుని, కుడిచెయ్యి పైకెత్తి తలక్రింద పెట్టుకుని, ఎడమకాలు పైకి మడిచి స్తంభానికి ఆని - నించుని వున్నవాడు "రామ్మూర్తి" అని చెబితే ఎవరూ నమ్మరు. కాని - అవును - అతను మూడు మూర్తులా అక్షరాలా రామ్మూర్తి! ఆవేళప్పుడు రామ్మూర్తిని గనక ఎవరన్నా అక్కడ చూస్తే - అతను బతకేవున్నా దెయ్యాన్ని చూసినట్టు భయపడే వారేమో! ఎంచేతంటే ఏ రాత్రీ తొమ్మిది దాటితే గుమ్మం దాటనివాడూ గుమస్తా వుద్యోగం చేస్తూ పిల్లా జెల్లాతో జీవితం వెళ్లబుచ్చుతున్న వాడూ అయిన రామ్మూర్తి, ఇట్లా అర్ధరాత్రివేళ - వీధి నిశ్శబ్దంలో పడి నిర్మానుష్యమైనాక - ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి ఆనుకుని బల్లి లాగా అంటుకుని, నించుని వున్నాడంటే ఎవరికన్నా ఆశ్చర్యం వేస్తుంది! అయితే రామ్మూర్తి నిజంగా అంటుకుపోలేదు. ఆలోచనాపరుడై అరగంట సేపాయి అట్లా ఒంటికాలుమీద తపస్సు చేస్తున్నాడు!

సాధారణంగా అందరికీ కలుగుతున్నట్టే రామ్మూర్తికీ జీవితంమీద విరక్తి కలిగింది. 'ఎందుకు బతకాలి?' అని ఓ ప్రశ్న. 'చావటానికేనా?' అని తనే తిరిగి ప్రశ్న. 'చావటానికే అయితే బ్రతకటం ఎందుకూ?' అనే పాతపాటే సమాధానం! ఈ రకం వైరాగ్యంలో పడి రామ్మూర్తి ఆరునెల్లయింది. ఆరునెల్ల క్రిందట ప్రారంభమైన ఈ వైరాగ్యం, దినదిన ప్రవర్ధమానమై ఈనాడు అర్ధరాత్రివేళ అతన్నిట్లా ఇల్లు దాటింపించి, ఈ ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి జేరబెట్టింది! ఎక్కడినుంచో వస్తూన్న కారు లైటు రామ్మూర్తి మొహంమీద పడి, కళ్ళమ్మట కారబోతున్న నీటిచుక్కలను తళుక్కుమనిపించింది. రామ్మూర్తి తల దించుకున్నాడు. తన తలపై వున్న ఎలక్ట్రిక్ దీపం వెలుగుతూనే వుంది. ఈవేళప్పుడు తనను ఎవరన్నా చూస్తారేమోనని తలను ఇంకా దించుకున్నాడు - అంత విరక్తి లోనయినా ఆత్మాభిమానం అనేది చావక! ఆ దించుకోటంలో అతని చూపు అక్కడున్న ఓ కుక్కపై పడ్డది. ఆ కుక్క రామ్మూర్తిని అదే చూడటం! ఐనా, అతనితో పాత పరిచయం వున్నట్టుగా అతన్ని చూసి చిరునవ్వు నవ్వింది. రామ్మూర్తికి తిరిగి నవ్వే వోపికా లేదూ, పైగా నవ్వాల్సిన ఆగత్యమూ కనిపించలేదు.

“భోంచేశావా?” అన్నది కుక్క తను నాకేసిన ఎంగిలాకు చూసుకుంటూ.

“నా మొహం. నేను తినను” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“ఏం - అలిగావా ఏమిటి?” అంది కుక్క.

“జీవితం మీద.”

“నీకంతే తెలుసులే. జీవితంమీద అలిగేటంతటి మూర్ఖులు మీ మనుషులకంటే ఎవరూ వుండరు. ఎందుకయ్యా అంత నిరుత్సాహం - వున్నదేదో తిని వుండక -” అని లేచి వెళ్ళిపోయింది కుక్క వొళ్ళు విరుచుకుంటూ.

“నువ్వు అదృష్టవంతురాలివి!” అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి - అది వెళ్ళిపోతూ వుంటే చూస్తూ. కుక్కలకు విరక్తులు కలగవు. జీతాలు చాలక పోవటాలూ, ఇంట్లో ఇబ్బందులు కలగటాలూ, పై ఆఫీసర్లు తిట్టటాలూ, ఇవేవీ వుండవు. మనిషి జన్మ కంటే కుక్క జన్మ నయం! పైగా దానికి ‘విశ్వాసం’ అనే సుగుణం కూడా ఒకటున్నది - అని తెలుసుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

రామ్మూర్తి కళ్ళు తుడుచుకుని కుక్కను అనుసరించాడు. ఆ కుక్క అట్లాగే పోయి, ఆకుల కోసం వెతికింది. ఏమీ కనిపించలేదు. ‘రామా కృష్ణా’ అనుకుని హోటలు అరుగుమీద నడుం వాల్చింది. ‘ఈ కుక్క ఆశాజీవి. దీనికి వున్న ఆశయినా తనకు లేదా?’ అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి. ‘లేదు’ ‘వొద్దు’ అని కూడా అనుకున్నాడు వెంటనే.

రామ్మూర్తి ఏడుస్తున్నాడు. ముప్పైఏళ్ల రామ్మూర్తి, జీవితంలో సగ భాగం అయినా అనుభవించని రామ్మూర్తి, పెళ్లామూ, బిడ్డలూ, స్నేహితులూ, వుద్యోగమూ గల రామ్మూర్తి, బతుకుమీద అసహ్యం కలిగి - బతకటం చేతకాక- ఏడుస్తున్నాడు! బతకటం చేతకావటం సులభం కాకపోయినా, బతికే మార్గాన్ని సౌలభ్యం చేసుకోవటం కోసం రామ్మూర్తి ఆలోచించ లేదు! మూడునెలలయి అతను చాలా కష్టాల్లో వున్నాడు. ‘అప్పులు’ అనే ప్రవాహంలో గొంతుదాకా మునిగివున్నాడు. ఈ ప్రవాహం ఎప్పుడు ఉధృతం అయి, తనను పూర్తిగా ముంచేస్తుందో రామ్మూర్తి వూహకందలేదు! ఇంట్లో నలుగురు పిల్లలు - తల్లి - భార్య. తన సంపాదన తక్కువ. వీటన్నిటికీ తోడు ఆఫీసులో అయ్యగారి తిట్లూ, దీవెనలూ నిత్యమూ వుండేవే. ఏ క్షణమో ఈ వుద్యోగం వూడిపోయి, ఈ సంపాదన కూడా లేకుండాపోతే, తనకెవరు దిక్కు? ఎక్కడా ఎవడూ కనిపించడు!

తన సంసారం తను చేసుకోవటం, తన బతుకు తను బతుక్కోటం రామ్మూర్తికి దుర్భరమైపోయింది - ఎవడినో ఉద్ధరించినట్టు! నాలుగు రోజుల్నుంచీ కొంపలో బియ్యమూ లేవు - తన జేబులో 'పైసా' లేదు. ఇవాళ ఆఫీసులో 'కాస్త అడ్వాన్సు పెట్టండ్రా' అంటే మేనేజరు తిట్టాడు. నానా మాటలూ అన్నాడు. "ఎన్నాళ్ళని అడ్వాన్సులు? ఇదేం మీ మామగారి ఇల్లా?" అని కూడా అన్నాడు. అడ్వాన్సు లేకపోతే ఇవ్వను అని చెప్పాలి గాని - తనను తిట్టటానికీ, ఈ ప్రసక్తిలో తన మామగారిని తీసుకురావటానికీ ఈ మేనేజరుకు అధికారం ఎవడిచ్చాడో రామ్మూర్తికి అర్థంకాలేదు. కాయితాలు విసిరేసి బయటపడ్డాడు. ఇంటికి పోలేదు. పోతే ఏముంది? వచ్చిన అప్పులవాళ్ళ లిస్టు చెబుతుంది భార్య - కొంపలో లేని సామాన్ల లిస్టు చెబుతుంది తల్లి. కీవురు కావురుమని రాగాలు పెడుతూ దొర్లుతూ వుంటారు సంతానాలు! ఈ 'దిక్కుమాలిన కొంప'కు పోవటంకంటే, వీధి ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి ఆనుకోవటమే ఉత్తమంగా తోచింది రామ్మూర్తికి. ఈపాటికి ఇంట్లో అంతా నిద్రలు పోతూ వుంటారు - 'ఆకలి' బాధలతో. వాళ్ళకు నేనేం పెట్టను? స్నేహితుడన్న ప్రతీవాడూ తనకు కనీసం నాలుగు రూపాయలన్నా అప్పు ఇచ్చాడు. ఇంకెవరిని అడగటం? కొత్త స్నేహితుల్ని సంపాదించాలి - అడగాలి. 'ఛీ! ఇది జన్నేనా - కాదు - కర్మ!' అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి ప్రాసబద్ధంగా.

రామ్మూర్తి కళేబరం కదిలింది. స్తంభం దాటి పది పదిహేను గజాలు వచ్చింది. ఎవరింట్లోనో రేడియో పాడుతోంది. వీధిలో కుక్కలు మొరుగుతున్నాయి. ఒకటి రామ్మూర్తిని చూసి మొరిగింది. 'ఛా - వెధవకుక్క. దీని జోలికి పోయినట్టు నా మీదెందుకూ ఈ మొరుగుగా?' అని కోప్పడి అక్కడనుంచి దూరంగా తప్పుకున్నాడు. నిశ్శబ్దంగా నిర్మోహమాటంగా నిశ్చలంగా దారికడ్డంగా నించుంది ఓ గాడిద. 'నన్ను చూసి గాడిద కూడా తప్పుకోదు' అనుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

"ఏమిటి బ్రదర్, గొణుగుతున్నావ్?" అన్నది గాడిద. రామ్మూర్తి వినిపించు కోలేదు. నీరసంలోనే శక్తిని తెచ్చుకుని చరచరా నడిచాడు బీచివొడ్డుకు - ప్రశాంతత కోసం.

ఈ సముద్రం ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచో ఇల్లా వున్నదట! దీనికి జీవితం మీద విరక్తి కలగదు గదా! సంసారం చెయ్యాలనే తాపత్రయం కూడా అక్కర్లేదు కదా! 'ఓ భగవంతుడా! నన్ను కనీసం ఈ సముద్రంలో ఒక నీటి చుక్కగానైనా ఎందుకు పుట్టించావు కాదు?' అని అడిగాడు నిలవేసి దేవుడిని - గాల్లోకి చూస్తూ. ఏ దేవుడూ సమాధానం చెప్పలేదు గాని - సముద్రపు హోరుమాత్రం, 'దానికెంత పుణ్యం చేసుకోవాలి!' అని అన్నది.

రామ్మూర్తి ఇసుకలో కూలబడ్డాడు. ఎదురుగా వున్న సముద్రంలో లేస్తున్నట్టే అతని తలకాయలోనూ కెరటాలు లేవసాగినై. ఆ కెరటాలు ఉత్సాహంగా ఉరకలువేస్తూ వుంటే ఇవి నిరుత్సాహంగా దిగులుగా రామ్మూర్తికి జీవితం మీద జుగుప్సను కలిగిస్తున్నయ్.

రామ్మూర్తి ఒకటే నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు 'తను చావాలి-' అదొక్కటే మార్గం! చచ్చి తను సాధించేది ఏం లేకపోయినా, బ్రతికి సాధించేదీ ఏమీ లేదు కాబట్టి, చావటమే సుఖం! కాని, తనవాళ్ళంతా ఏమవుతారు? ఏదోవిధంగా వాళ్ళు బతుకుతారు - కనీసం చావలేకనన్నా. ఐనా, చచ్చేముందు కూడా తనకు ఈ చుట్టరికాలు ఎందుకు? ఇవేగా తనను ఇట్లా చేసినై?... ఛీఛీ...!

అలిసిపోయిన రామ్మూర్తి కళేబరం నిద్రలో పడి పోయింది. నిద్రలోకూడా రామ్మూర్తి 'చస్తేనే నయం' అని కలవరించాడు. కాస్తేపటికి రామ్మూర్తి వులిక్కిపడి, కేకవేసి, హఠాత్తుగా లేచి కూచున్నాడు. పీడకల వొచ్చింది! తనెందుకు ఇంకా ఇక్కడ పడివున్నాడు... పోయి చావక! చచ్చేందుకు మార్గం లేదా?... వెనకటికి ఎవడో నది చుట్టూ పరిగెత్తుతూ 'తాగటానికి నీళ్ళో' అని అరిచాట్ట! అట్లాగా, ఎదురుగా బ్రహ్మాండమైన సముద్రాన్ని పెట్టుకుని చావటానికి మార్గం లేదనుకోవటం ఏమిటి? - మతిపోయిందా! అతని కళేబరం లేచింది - సముద్రం కేసి నడిచింది - ఆగింది - దూకుదామనుకుంది - ఆగింది - నాలుగు అడుగులు ముందుకు వేసింది - మళ్ళీ ఆగింది! ఆకాశం మీద మిలమిలా మెరుస్తున్న నక్షత్రం ఈ వ్యవహారం చూసి పకపకా నవ్వింది.

“ఎందుకా నవ్వు సిగ్గులేక?” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఉక్రోషంగా.

“నీకు ధైర్యం లేక” అన్నది తార.

“చావటానికి ధైర్యం కూడా కావాలా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి తిరిగి.

“పిచ్చివాడా! దానికే కావాలి ధైర్యం!” అన్నది చుక్క.

“ఐతే నేను పిరికివాడినా - నాకు ధైర్యంలేదూ!”

“ధైర్యమే వుంటే బ్రతికేవాడివేగా” అన్నది తార.

“బతుకుమాట నువు చెప్పకు. దాని కష్టసుఖాలు ఎక్కడోవున్న నీకేం తెలుసు? - ఓ దేవుడా! కనీసం నన్ను ఈ నక్షత్రాల్లోనయినా ఒకటిగా యెందుకు చేశావు కాదయ్యా?” అని అడిగాడు రామ్మూర్తి.

ఐతే రామ్మూర్తి ఆ రాత్రి చావలేదు. ఈ సముద్రం తనను చంపుతుందని అతనికి నమ్మకం కలగలేదు. తీరా పడ్డాక, వొడ్డుకు కొట్టుకు వచ్చేస్తే? లేదా, ఏ రాజకుమారు డన్నా హఠాత్తుగా అడ్డుపడి రక్షించేస్తే? - అనుకున్నాడతను. ఏమయినా చావడానికి సముద్రం మంచి సాధనం కాదని తీర్మానించుకున్నాడు. పాత చోటులోనే ఇసుకలో విశ్రమించాడు. ఎవడన్నా చివాలునవచ్చి తనను 'ఆత్మ హత్య' చేసేయ్యరాదూ? - అనుకున్నాడు దూరంగా ఏదో అలికిడైతే.

రామ్మూర్తికి భార్య జ్ఞప్తికి వచ్చింది. తనతో పాటు ఇన్నాళ్ళూ కష్టాలు భరించిన ఉత్తమ ఇల్లాలు! తల్లి గుర్తుకు వచ్చింది. బిడ్డలంతా వరసనా నించున్నారు. దివ్యదృష్టితో వాళ్లందర్నీ ఓసారి చూసుకున్నాడు రామ్మూర్తి.

తెల్లవారబోతున్నది. మళ్ళీ మామూలు ప్రపంచం ప్రారంభం కాబోతోంది. కాఫీలూ, హోటళ్ళూ, ఆఫీసులూ, ఆఫీసర్లూ, తిట్లూ, టైప్ మిషన్లూ - అన్నీ మళ్ళీ మామూలు. వీటికీ సముద్రంలాగా అంతనేది లేదు. ఇవన్నీ జ్ఞాపకం రాగానే రామ్మూర్తి భయపడ్డాడు. 'ఈ లోకానికి తెల్లవారకుండానే తను చచ్చిపోవాలి' అనుకుంటూ బయల్దేరాడు. కొంపదీసి ఇట్లా 'చచ్చిపోవాలి చచ్చిపోవాలి' అనుకుంటూనే బతికెయ్యడు కదా!

నిర్మానుష్యమైన ఓ ప్రదేశం చేరుకున్నాడు రామ్మూర్తి. కనుచూపు మేరలో ఎక్కడా 'జీవి' అంటూ కనిపించలేదు - రామ్మూర్తి ఓ పెద్ద బండరాయి మీద ఎక్కి నించున్నాడు. క్రింద భయంకరంగా పెద్ద అగాధం! ఇదే చావుకు అనువైన ప్రదేశం. ఇక్కడనుంచి దూకితే, భూమికి చేరుకునేలాగా మార్గమధ్యంలోనే మరణించవచ్చు. తర్వాత తన తల వెయ్యి ముక్కలయి పోయినా తనకు ఇబ్బందిలేదు. ఈ ప్రపంచాన్ని విడిచిపెట్టేస్తున్నానని రామ్మూర్తికి ఓ మూల దుఃఖం కలిగింది. కళ్ళు తుడుచు కున్నాడు. "ఈ ప్రపంచంలో నేను మరి కష్టాలు పడలేను. నాకు విముక్తి కావాలి. సుఖం కావాలి. ఓయి భగవంతుడా! నాకు ముక్తిని ప్రసాదించు!" అని దేవుడికి నమస్కారం పెట్టాడు. దూకబోయే వేళకు 'కిలకిల'మని వినిపించింది. రామ్మూర్తి వెనక్కి తిరిగి చూడగా చెట్టుమీద పంచరంగుల రామచిలుక ఒకటి కనిపించింది.

"నువు నవ్వుతున్నావా - జాలిపడుతున్నావా?" అన్నాడు రామ్మూర్తి.

"నీమీద జాలి ఎందుకు? నిన్ను చూసి నవ్వుతున్నాను" అన్నది చిలుక.

"ఏడిశావ్ - నువ్వు చిలకయి పుట్టావు. మనిషివై పుట్టావు కాదు, తెలిసి వుండేది."

చిలక సమాధానం చెప్పలేదు.

బండరాయి మీద నుంచి అగాధంలోకి రామ్మూర్తి దూకేశాడు! అవును - నిజంగానే రామ్మూర్తి చచ్చిపోయాడు! గుర్తుపట్టటానికి వీలులేకుండా అతని కళేబరం చిన్నాభిన్నమై పోయింది! ఇహలోకంలో కష్టాలు భరించలేక రామ్మూర్తి 'ఆత్మహత్య' చేసుకున్నాడు! ఈ దృశ్యాన్ని చూస్తూ చెట్టుమీద వున్న చిలక, అనంతాకాశంలోకి రెక్కలు విప్పుకుంటూ ఎగిరిపోయింది!

మహాపాతకాల్లో ఆత్మహత్య ఒకటి. రామ్మూర్తి బండరాయి మీద నుంచి దూకుతున్న సమయంలో యమలోకంలోని కింకరులు అమాంతం భూలోకంలోకి దూకి రామ్మూర్తి జీవాలను తాడువేసి లాగేసుకున్నారు.

“ఎవరు మీరు?” అన్నాయి రామ్మూర్తి జీవాలు అమితాశ్చర్యపడుతూ.

“యమకింకరులం” అన్నారు వాళ్ళు అతి భయంకరంగా నోళ్లు తెరుస్తూ.

“అమ్మో” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“అమ్మో లేదు బొమ్మో లేదు పద!” అని లాగాడు ఒక కింకరుడు కరకర మని పళ్ళు చప్పుడు చేస్తూ.

“నేను చచ్చిపోయాను కదూ!” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“నిరాక్షేపణీయంగా చచ్చావు”

“అమ్మయ్య! దిక్కుమాలిన భూలోకం వొదిలిపోయింది. బట్టతల ఆఫీసరూ వొదిలిపోయినాడు. అప్పుల ముండాకొడుకులూ వొదిలిపోయినారు. నేను స్వేచ్ఛాజీవిని - నేను స్వేచ్ఛాజీవిని!” అని కేకలుపెట్టాడు రామ్మూర్తి వెఱ్ఱగా భోరుమని నవ్వుతూ. కింకరులు అభ్యంతరపెట్టలేదు. అతన్ని సొంతం నవ్వుకోనిచ్చారు.

భూలోకం వొదిలిపోయిందనే సంతోషంలో రామ్మూర్తి ఉక్కిరిబిక్కిరయి పోయినాడు. ఆ సంతోషంలో అతనికి తల్లి గాని, భార్య గాని, బిడ్డలు గాని గుర్తు రానేలేదు!

“ఇదేమిటిది - వైకుంఠమా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఏదో కనిపించగా.

“నరకలోకం” అన్నారు కింకరులు.

“ఇక్కడ యమధర్మరాజుంటాడు కదూ!”

“అవును. రా, చూద్దవుగాని-”

రామ్మూర్తి యమధర్మరాజును కళ్ళారా చూశాడు. అతను నిజంగా యముడల్లే వున్నాడు. పక్కనే చిత్రగుప్తుడు ‘చితా’ ముందేసుకుని కూచుని, చేత కలం ధరించి, ఏవో కాయితాయిల వంటివి పరిశీలిస్తున్నాడు.

“ఎవరు వీడు?” అన్నాడు యముడు, మీసం మెలివేస్తూ.

“రామ్మూర్తిని” అన్నాడు రామ్మూర్తి.

“నువ్వుండు. ఏం చిత్రగుప్తా!” అని గర్జించాడు యమధర్మరాజు.

“చిత్తం! ఇతను మహాపాపి!”

“నేనా! నేనేపాపమూ ఎరుగను మహాప్రభూ!” అన్నాడు రామ్మూర్తి సవినయంగా.

“నువ్వు ఇక్కడ కూడా అబద్ధం ఆడుతున్నావ్. మా చితా అబద్ధం ఆడదు.” అన్నాడు చిత్రగుప్తుడు సగర్వంగా.

“ఏం చేశాడు?” అన్నాడు యముడు.

“ఇతను ఆత్మహత్య చేసుకున్న మహా పాతకుడు!”

“ఆఁ! అయితే ఘోరశిక్షలు అనుభవించాల్సిందే. తీసుకుపోండి వీడిని!” అని గర్జించాడు యమధర్మరాజు.

రామ్మూర్తి నడుస్తూ నడుస్తూ నరకలోకం చూడసాగాడు. ఒక మూల పాపుల్ని కత్తులతో పొడుస్తుంటే, ఇంకోమూల ముళ్లతో రక్కుతున్నారు. మరోమూల నూనెలో వేపుతూవుంటే మరోచోట బండలు మోయిస్తున్నారు. ఇంకోచోట గుళ్ళు దొర్లింపిస్తూవుంటే వేరొకచోట మంటల్లో కాలుస్తున్నారు. అంతా భయంకరం. అంతటా హోహోకారాలు!!

“ఏమిటిది? నన్నూ ఇట్లా చేస్తారా ఏమిటి కొంపదీసి” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఏడుపు ముఖంపెట్టి.

“ఆహా! నువ్వు వీళ్ళకంటే నాలుగు ఆకులు ఎక్కువే చదివావు” అన్నాడు ఒక కింకరుడు.

“నన్నేం చెయ్యాలనీ?”

“రా. చూద్దువుగాని.”

శూలాలు ఎర్రగా కాల్చి రామ్మూర్తి కోసమేనన్నట్టుగా నిరీక్షిస్తూ నించుని వున్నాడు ఒకడు. రామ్మూర్తి రాగానే అతన్ని ఎగాదిగా చూసి ఎర్రగా కాల్చబడ్డ శూలాన్ని అతని గుండెల్లో గుచ్చి పైకి ఎత్తాడు. పైకి ఎత్తి సలసల కాగే నూనెలో ముంచి ఎర్రగా వేపి, బయటకు తీసి ఓమూల విసిరేశాడు! కాస్సేపటికి రామ్మూర్తికి స్పృహ కలిగింది. నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచి చూసి ఒక్కసారిగా పెద్ద కేకపెట్టాడు.

“నోరుమూసుకుని పోయి పడుకో” అని గర్జించాడు కింకరుడు. రామ్మూర్తి లేవబోయినాడు. లేచేందుకు వొళ్లు స్వాధీనంలోలేదు. చూసుకోగా శరీరం అంతా మాడిపోయివున్నది. చేతులూ కాళ్ళూ బొబ్బలెక్కిపోయివున్నాయి. ఒళ్ళంతా వివరీతంగా మండిపోతోంది. “నాకెందుకీ శిక్ష!” అని అరిచాడు రామ్మూర్తి పడుకునే. అతనికి సమాధానం చెప్పటానికెవ్వడూ అక్కడ కాచుకుని కూచోలేదు!

రామ్మూర్తి బాధతో వెర్రిగా కేకవేశాడు - బొబ్బలు పెట్టాడు - అరిచాడు!.. ఎక్కడా ఏమీ సమాధానం లేదు. అరిచి అరిచి అలసిపోయి రామ్మూర్తి అట్లానే సొమ్మసిల్లి పడిపోయాడు!

మర్నాడు కాబోలు, రామ్మూర్తి నిద్రలో వుండగానే ఒక కింకరుడు వచ్చి త్రిశూలం అతని కడుపులో గుచ్చి పైకెత్తి, చరచరా తీసుకెళ్ళి కణకణలాడుతూ వున్న పెద్ద నిప్పులపాయిలో దూర్చి, కాస్సేపు వుంచి, బయటకు లాగి అక్కడే విసిరేసి వెళ్ళిపోయినాడు. రామ్మూర్తికి నోరు విడలేదు. చెయ్యి లేవలేదు. కాలు ఆడలేదు. దాహం - ఆకలి - మంట - బాధ! ఇవన్నీ ఎవరితో చెప్పుకోవాలో రామ్మూర్తికి అర్థంకాలేదు.

“ఓ భగవంతుడా! నా మొర వినవా!” అని ప్రార్థించాడు. అక్కడకూడా ఎవడూ అతని మొర ఆలకించ లేదు.

చాలాసేపటికి రామ్మూర్తికి వొళ్లుమంట తగ్గింది. నెమ్మదిగా లేచి కూచుని అటూ ఇటూ చూశాడు. దూరంగా పచార్లు చేస్తున్న ఓ కింకరుడిని చూసి, చట్టున పడుకుని నిద్ర నటించాడు. కాస్సేపటికి మళ్ళీ కళ్లు తెరచాడు. కింకరుడు ఒక్కడే వున్నాడు. రామ్మూర్తి లేచి అక్కడికి వెళ్ళబోయినాడు గాని, వొంట్లో శక్తిలేదు - లేవటానికి ఓపికా లేదు.

“ఇదిగో” అన్నాడు రామ్మూర్తి నీరసంగా.

కింకరుడు పలకలేదు.

“కింకరుడు గారూ” అన్నాడు మళ్ళీ కాస్త హెచ్చు స్థాయిలో.

“ఏం?” అన్నాడు కింకరుడు.

“మాట.”

కింకరుడు పర్వతం కదిలినట్టు నడిచివచ్చి, మర్రిచెట్టు నించున్నట్టు నిలబడి,
“ఏం - ఏమిటి?” అని అడిగాడు గాలివాన వచ్చినట్టు.

“కాదూ... నాకు... ఆకలి...” అన్నాడు రామ్మూర్తి నెమ్మదిగా.

“అయితే ఏం చెయ్యమంటావ్?”

“కాదూ... తింటానికేమన్నా...”

“ఇక్కడేం దొరకదు.”

“పోనీండి గాని - నన్నెందుకిట్లా బాధిస్తున్నారు?” అని అడిగాడు రామ్మూర్తి.

“పిచ్చివాడా! నువు ఆత్మహత్య చేసుకున్నావయ్యా. అది ఘోర పాపం కదూ?
అందుకని పాప ఫలం అనుభవిస్తున్నావు.”

“ఆఁ” అన్నాడు రామ్మూర్తి ఆశ్చర్యంగా. “ఎన్నాళ్ళు?” అన్నాడు మళ్ళీ.

“చెప్పలేం - పాపం తీరేవరకూనూ.”

“అన్నాళ్ళూ ఇట్లా బాధలు పడాల్సిందేనా?” అన్నాడు రామ్మూర్తి కళ్ళమ్మల
నీళ్ళు కారుస్తూ.

“ఇంకా ఏం చూశావ్! ముందున్నది ముసళ్ళ పండుగ” అనేసి సుడిగాలల్లే
దూకుడుగా వెళ్ళిపోయినాడు కింకరుడు. రామ్మూర్తి పైప్రాణాలు పైనే ఎగిరిపోయినై.

“ఓయి భగవంతుడా! చివరికి నన్నీ నరకంలో పారేశావుటయ్యా?” అని
అరిచాడు... ఏడిచాడు... మొత్తుకున్నాడు...

“భూలోకంలో కష్టాలు పడలేకపోయాను. అక్కడ బాధలు భరించలేక
పోయాను. నరలోకంనుంచి విముక్తి ప్రసాదించమన్నాను. ఓ దేవుడా! ఇదా నువు చేసిన

నిర్వాకం! అక్కడ బాధలూ కష్టాలూ తాళ లేక చస్తే - ఇక్కడంతకన్నా నరకబాధలు పెడుతున్నావా-" అన్నాడు రామ్మూర్తి భోరున. ఈ బాధలకన్నా భూలోకమే సుఖంగా వుందనిపించింది అతనికి. సుఖపడదామని తను ఆ లోకం వదిలి పెడితే జరిగింది ఇది! ఎక్కడికి వెళ్ళినా తనకు ఈ బాధలు తప్పవా!... రామ్మూర్తికి బోధ పడలేదు.

మరికొన్నాళ్ళపాటు రామ్మూర్తి ఇట్లాగే నరకబాధలు అనుభవించాడు. అవి మరీ దారుణంగా దుర్భరంగా వున్నాయి. తన కష్టం చెప్పుకోవడానికయినా ఎవడూలేని లోకం ఐపోయింది. ఏం చెయ్యాలోనని రామ్మూర్తి రాత్రింబవళ్ళూ ఒకటే దీర్ఘలోచన చేశాడు!

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి లేచి చూడగా కింకరులంతా నిద్రపోతూ కనిపించారు. రామ్మూర్తి నెమ్మదిగా లేచి నించున్నాడు. అడుగులో అడుగు వేస్తూ కింకరుల్ని దాటి బయటకు వచ్చాడు. ఎక్కడా ఏ అలికిడీ లేదు - యమలోకం అంతా నిశ్శబ్దంగా వున్నది. రామ్మూర్తికి దివ్యమైన ఆలోచన కలిగింది. ఆలోకమే అనుకుంటే దానికి మించిపోయివున్నది ఈ లోకం - కష్టపెట్టటానికీ, ఏడిపించటానికీ! తను ఈ బాధలు మరి పడలేడు - ఎట్లాగన్నా ఈ లోకం నుంచీ ఈ కింకరుల బారి నుంచీ తప్పించు కోవాలి - అని అటూ ఇటూ చూశాడు రామ్మూర్తి. యమ సదనం ఎత్తుగా గంభీరంగా కనిపించింది- రామ్మూర్తి రెప్పవచ్చుకుండా పైకిచూశాడు... అతని మొహంలో ఇన్నాళ్ళకు చిరునవ్వు కనిపించింది - ఏదో వూహతట్టగా.

రామ్మూర్తి నిశ్శబ్దంగా ఆ భవన శిఖరానికి ఎగబ్రాకి పైన నించున్నాడు. క్రింద అంతా పెద్ద అగాధంలా కనిపించింది. "ఓ దేవుడా! ఈ లోకంలో ఈ బాధలు మరి భరించలేను. నాకు ముక్తిని ప్రసాదించు, నాకు సుఖాన్ని కలిగించు!-" అని ప్రార్థించి, ఎత్తయిన ఆ భవన శిఖరం నుంచి దభాలున దూకేసి "ఆత్మహత్య" చేసుకున్నాడు రామ్మూర్తి! □